

Varnostni svet

Distr.: General

19. junij 2008

Resolucija 1820 (2008),

ki jo je Varnostni svet sprejel na svojem 5916. zasedanju, dne 19. junija 2008

Varnostni svet je,

Ponovno potrjujoč svojo zavezanost k nadaljevanju in polnemu izvajanju resolucij 1325 (2000), 1612 (2005) in 1674(2006) ter sklicujoč se na izjave predsednika z dne 31. oktobra 2001 (Varnostni svet/PRST/2001/31), 31. oktobra 2002 (Varnostni svet/PRST/2002/32), 28. oktobra 2004 (Varnostni svet/PRST/2004/40), 27. oktobra 2005 (Varnostni svet/PRST/2005/52), 8. novembra 2006 (Varnostni svet/PRST/2006/42), 7. marca 2007 (Varnostni svet/PRST/2007/5) in 24. oktobra 2007 (Varnostni svet/PRST/2007/40);

Ob spoštovanju ciljev in načel Ustanovne listine Združenih narodov,

Ponovno potrjujoč tudi voljo, izraženo v dokumentu, ki predstavlja zaključke Svetovnega vrha 2005, da se odpravijo vse oblike nasilja nad ženskami in dekleti, vključno z zaustavitvijo nekaznovanja in zagotavljanjem varstva civilistov, posebej še žensk in deklet, med oboroženimi spopadi in po njih, v skladu z obveznostmi, ki jih državam nalaga mednarodno humanitarno pravo in mednarodno pravo o človekovih pravicah;

Sklicujoč se na zaveze Pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje (A/52/231) kot tudi na zaveze iz dokumenta, ki povzema rezultate 23. posebnega zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov pod naslovom »Ženske 2000: enakost spolov, razvoj in mir za enaindvajseto stoletje« (A/S-23/10/Rev.1), posebej še tiste, ki se nanašajo na spolno nasilje in ženske v razmerah oboroženega spopada;

Ponovno potrjujoč tudi obveznosti držav podpisnic Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk, neobveznega protokola k le-tej, Konvencije o pravicah otrok ter tej pripadajočih neobveznih protokolov, in *pozivajoč* države, ki tega še niso storile, da ratificirajo oz. sprejmejo te konvencije,

Upošteva *ugotovitev*, da večino prizadetih v oboroženih spopadih predstavljajo prav civilisti; da so zlasti ženske in dekleta tarča spolnega nasilja, ki se med drugim uporablja kot vojna taktika za poniževanje, nadvlado, ustrahovanje, preganjanje in nasilno preseljevanje civilnega prebivalstva v neki skupnosti ali etnični skupini; ter da se lahko spolno nasilje, ki se izvaja na ta način, v nekaterih primerih nadaljuje tudi po prenehanju sovražnosti/spopadov;

Sklicujoč se na ostre obsodbe vseh oblik spolnega in drugega nasilja nad civilisti v oboroženih spopadih, posebej še nad ženskami in otroki;

Ob ponovnem poudarjanju globoke zaskrbljenosti, da se kljub ponovnim obsodbam nasilja nad ženskami in otroki v oboroženih spopadih, vključno s spolnim nasiljem v razmerah vojaških spopadov, ter kljub pozivom vsem stranem, udeleženi v oboroženih spopadih, naj takoj prenehajo s takšnimi dejanji, ta še kar nadaljujejo in so v nekaterih primerih postala sistematična in splošno razširjena, stopnja brutalnosti, ki jo dosega pa je grozljiva,

Sklicujoč se na navedbe kaznivih dejanj spolnega nasilja v Rimskem statutu Mednarodnega kazenskega sodišča ter v statutih *ad hoc* mednarodnih kazenskih sodišč,

Ponovno potrjujoč pomembno vlogo žensk pri preprečevanju in razreševanju konfliktov ter pri utrjevanju miru in *poudarjajoč* pomen njihove enakopravne udeležbe in polne vključenosti v vseh prizadevanjih za ohranitev in spodbujanje miru in varnosti ter nujnost njihove večje vloge pri odločanju glede preprečevanja in razreševanja konfliktov,

Globoko zaskrbljeni tudi zaradi stalnih ovir in izzivov pri udeležbi in polni vključitvi žensk pri preprečevanju in razreševanju konfliktov zaradi nasilja, zastraševanja in diskriminacije, ki spodbujajo usposobljenost in legitimnost žensk za sodelovanje v javnem življenju po končanih spopadih, in zavedajoč se negativnega vpliva, ki ga ima takšno stanje na trajen mir, varnost in spravo, vključno z utrjevanjem miru po končanih spopadih,

Ob priznavanju dejstva, da nosijo države glavno odgovornost za spoštovanje in zagotavljanje človekovih pravic svojih državljanov kot tudi vseh posameznikov na svojem ozemlju, kot to določa mednarodno pravo,

*Ponovno potrjuje*č, da nosijo strani, udeležene v oboroženih spopadih, glavno odgovornost, da sprejmejo vse možne ukrepe za zagotavljanje varstva prizadetih civilistov,

Z odobravanjem stalnega usklajevanja prizadevanj znotraj sistema Združenih narodov, ki se odraža v medagencijski pobudi »Akcija Združenih narodov proti spolnemu nasilju v času oboroženih spopadov«, za ozaveščanje glede spolnega nasilja ob oboroženih spopadih in v razmerah po končanih spopadih in za dokončno zaustavitev le-tega.

1. *Poudarja*, da uporaba ali odrejanje spolnega nasilja kot vojne taktike, namerno naperjene proti civilnemu prebivalstvu, ali kot del splošno razširjenega in sistematičnega napada na civilno prebivalstvo, lahko bistveno poslabša razmere v oboroženih spopadih in lahko ovira ponovno vzpostavitev mednarodnega miru in varnosti, *potrjuje*, da v tem pogledu učinkoviti ukrepi za preprečevanje in odzivanje na takšna dejanja spolnega nasilja lahko bistveno prispevajo k ohranjanju mednarodnega miru in varnosti ter *izraža svojo pripravljenost*, da pri obravnavi razmer, uvrščenih na dnevni red Sveta, po potrebi sprejme ustrezne ukrepe za obravnavo obširnega in sistematičnega spolnega nasilja;

2. *Zahteva* od vseh strani, udeleženih v oboroženih spopadih, neposredno in popolno prenehanje vseh dejanj spolnega nasilja zoper civilno prebivalstvo s takojšnjim učinkom;

3. *Zahteva*, da vse strani, udeležene v oboroženih spopadih, takoj uvedejo ustrezne ukrepe za zaščito civilistov, vključno žensk in deklet, pred vsemi oblikami spolnega nasilja; ti ukrepi bi lahko med drugim vključevali uveljavljanje vojaške discipline in vztrajanje pri poveljniški odgovornosti, usposabljanje vojaških enot v smislu brezpogojne prepovedi vseh oblik spolnega nasilja nad civilisti, razgaljanje mitov, ki podžigajo spolno nasilje, preverjanje oboroženih in varnostnih sil, upoštevanje pretekla dejanja posilstev in drugih oblik spolnega nasilja ter evakuacija na varno žensk in otrok, ki jim grozi neposredna nevarnost spolnega nasilja; in *prosi* Generalnega sekretarja da po potrebi spodbuja dialog za obravnavo te problematike v kontekstu širše razprave o razrešitvi konflikta med ustreznimi uslužbenci Združenih narodov in stranmi, udeleženimi v spopadu, upoštevanje med drugim mnenje žensk v prizadetih lokalnih skupnostih;

4. *Ugotavlja*, da posilstvo in druge oblike spolnega nasilja lahko predstavljajo vojni zločin, zločin zoper človečnost ali ključno dejanje, ko gre za genocid, *poudarja potrebo*, da se zločini spolnega nasilja v postopkih razreševanja sporov izvzamejo iz določb o amnestiji, ter *poziva* države članice k izpolnjevanju njihovih obveznosti glede pregona oseb, ki so odgovorne za taka dejanja, da se žrtvam spolnega nasilja, posebej še ženskam in dekletom, zagotovi enaka pravna varnost in dostop do sodnega varstva; *poudarja* tudi pomen ukinitve nekaznovanja za taka dejanja kod del celostnega pristopa k iskanju trajnega miru, pravice, resnice in nacionalne sprave;

5. *Potrjuje svoj namen*, da se pri vzpostavljanju in obnavljanju za posamezno državo specifičnih sankcij upošteva ustreznost usmerjenih in – glede na razmere – po stopnji prilagojenih ukrepov proti stranem, ki v razmerah oboroženega spopada izvajajo posilstva ali druge oblike spolnega nasilja nad ženskami in dekleti;

6. *Poziva* Generalnega sekretarja, da po posvetu z Varnostnim svetom, Posebnim odborom za mirovne operacije in njegovo Delovno skupino ter zadevnimi državami, razvijejo in uvedejo ustrezne programe usposabljanja za vse osebje, ki deluje v mirovnih in humanitarnih misijah Združenih narodov, kakor nalaga Svet, da bi lahko bolje preprečevali, prepoznavali in se odzivali na spolno nasilje in druge oblike nasilja nad civilisti;

7. *Poziva* Generalnega sekretarja, naj nadaljuje in krepí prizadevanja za uveljavljanje politike ničelne tolerance spolnega izkoriščanja in zlorab v mirovnih operacijah Združenih narodov; ter *poziva* države, ki prispevajo svoje vojaške in policijske sile, da uvedejo ustrezne preventivne dejavnosti, vključno z ozaveščanjem pred napotitvijo in ozaveščanjem v samih mirovnih operacijah, ter druge akcije za zagotavljanje polne odgovornosti v primeru, da bi bilo v tako ravnanje vpleteno njihovo osebje;

8. *Spodbuja* države, ki prispevajo svoje vojaške in policijske sile, da po posvetu z Generalnim sekretarjem preučijo možne ukrepe za povečanje ozaveščenosti in odzivnosti svojega osebja, ki sodeluje v mirovnih operacijah Združenih narodov, da bi zaščitili civiliste, vključno ženske in otroke, ter preprečili spolno

nasilje nad ženskami in dekleti v razmerah oboroženih spopadov in po njih, tudi tako, da bi v enotah mirovnih sil in policije po možnosti zaposlili večji odstotek žensk;

9. *Poziva* Generalnega sekretarja, naj pripravi učinkovite smernice in strategije za povečanje zmožnosti mirovnih operacij Združenih narodov, da v skladu s svojimi pooblastili zaščitijo civiliste, vključno ženske in dekleta, pred vsemi oblikami spolnega nasilja, v svoje pisno poročilo Svetu o razmerah v spopadih pa naj sistematično vključi svoje ugotovitve glede zaščite žensk in deklet in priporočila s tem v zvezi;

10. *Prosi* Generalnega sekretarja in ustrezne agencije Združenih narodov, naj med drugim tudi prek posvetovanja z ženskami in ustreznimi organizacijami, ki jih vodijo ženske, razvijejo učinkovite mehanizme, da se zaščitijo pred nasiljem, posebej še spolnim nasiljem, ženske in dekleta v in v bližini begunskih taborišč ter v taboriščih za notranje razseljene osebe, ki jih upravljajo Združeni narodi, kot tudi v vseh postopkih razoroževanja, demobilizacije in reintegracije ter prizadevanjih za reforme v pravnem in varnostnem sektorju, pri katerih pomagajo Združeni narodi.

11. *Poudarja* pomembno vlogo, ki jo lahko igra Komisija za utrjevanje miru s svojim svetovanjem in priporočili za strategije utrjevanja miru po končanih spopadih, kjer je to ustrezno, pristope k obravnavi spolnega nasilja, zagrešenega med in po oboroženih spopadih, ter pri zagotavljanju učinkovite zastopanosti ženske civilne družbe v za njihovo državo specifičnih sestavih, kot del širšega pristopa k problematiki enakosti spolov;

12. *Poziva* Generalnega sekretarja in njegove posebne odposlance, da povabijo ženske k sodelovanju pri razgovorih glede preprečevanja in razreševanja konfliktov, ohranjanja miru in varnosti ter vzpostavljanja miru po spopadih, ter spodbuja vse strani k sodelovanju pri takih razgovorih, da se pospeši enakopravna in polna udeležba žensk na vseh ravneh odločanja.

13. *Poziva* vse vpletene strani, vključno z državami članicami, predstavniki Združenih narodov in finančnimi ustanovami, da podprejo razvoj in krepitev zmogljivosti državnih institucij, posebej še pravnega in zdravstvenega sistema, ter povezav lokalnih organizacij civilne družbe, da se zagotovi trajnostna pomoč žrtvam spolnega nasilja v razmerah oboroženih spopadov in po njih;

14. *Poziva* ustrezna regionalna in podregionalna telesa, da se še posebej posvetijo razvoju in izvajanju politik, dejavnosti in zagovorništva v prid žensk in deklet, prizadetih zaradi spolnega nasilja v oboroženih spopadih;

15. Generalnega sekretarja tudi *prosi*, da Svetu do 30. junija 2009 preda poročilo o izvajanju te resolucije v zvezi z razmerami, ki so na dnevnem redu Sveta, na osnovi informacij iz razpoložljivih virov Združenih narodov, vključno s predstavništvu ZN v državi, mirovnimi silami in drugim osebjem ZN; te bi med drugim vključevale informacije o razmerah v oboroženih spopadih, v katerih se je izvajalo vsesplošno in sistematično spolno nasilje nad civilisti; analizo razširjenosti in trendov spolnega nasilja v razmerah oboroženega spopada; predloge za zmanjševanje izpostavljenosti žensk in deklet takemu nasilju; standarde za merjenje napredka pri preprečevanju in obravnavi spolnega nasilja; ustrezne vhodne podatke partnerjev, ki izvajajo naloge ZN na terenu; informacije o njegovih načrtih za pospeševanje zbiranja pravočasnih, objektivnih, točnih in zanesljivih podatkov o uporabi spolnega nasilja v razmerah oboroženega spopada, tudi z izboljšanjem usklajevanja dejavnosti ZN na terenu in sedežu organizacije; ter informacije o dejavnostih, ki so jih izvedle strani, udeležene v oboroženem spopadu, da bi izpolnile svoje obveznosti iz te resolucije, posebej še takojšnje in popolno prenehanje vseh dejanj spolnega nasilja in uvedba ustreznih ukrepov za zaščito žensk in deklet pred vsemi oblikami spolnega nasilja;

16. Se odloči, da bo še naprej aktivno spremljal zadevo.